

Huber Péter: Mi a Kereszténység?

Bevezető

Egy rendhagyó írás megírására szántam el magam. Rendhagyó, mert eddigi írásaimban mindig valahol, valami formában, a tudományra is támaszkodtam. Legtöbb írásom a történelemre, kevesebb de biztos fontosabban a filozófiára, világnézetre.

Ha ezt a hagyományt itt és most megszegem, s egy általam mindig is került hitelvi írással hitvallomást teszek, akkor annak csak egy magyarázata van: bizonyítani akarom, hogy az ortodox bigott vallásszemlélettel szembemenve nem Istent, nem az Atyát, nem Jézust és nem a valódi kereszténységet támadom. Nem! Hanem azt meg szeretném tisztítani mindattól, mi az évszázadok során szándékosan vagy naivan, de nem helyesen rárakodott. Be szeretném mutatni, mely az a mérce melyhez mindent viszonyítok.

Mi a kereszténység? Mondhatod, és gúnyosan felnevehetsz. Ki az az idióta, aki ezt sem tudja, kérdezheted? Pedig ha belegondolsz, ha ez ennyire könnyű kérdés lenne, miért is van a sok száz vallás, szekta, mely magát mind egyedül üdvözítőnek képzei és mind meg van győződve róla, hogy egy szent könyv, a Biblia, melyre támaszkodik, s abban Istent megtalálja. Mivel akarjuk magyarázni azt a sok-sok szörnyűséget, melyet kétezer éven át, a kereszténység nevében elkövettek.

Mi a kereszténység?

Hogy mi? Egyetlen egy szó! Ezért oly nehéz felfogni, elfogadni. Érezve emberi gyarlóságunk, és Istenhez képesti senki voltunk, valami nagy és titokzatos csodát szeretnénk átélni. Biblia kutatásom során sokszor botlottam ezoterikus írásokban. Ezek mindegyike, ősi tudásról, beavatásról, felszentelésről álltat, mely csak egy kicsiny „kiválasztott” csoportnak adatik meg. Emberi gyarlóságunknak hízalgő lenne egy ily „kiválasztottság”. Egy mindenki számára tálcán felkínált egy szavas igazság elfogadhatatlan, hisz akkor a szomszédom, kollegám, embertársam is részesülhetne benne.

Pedig tetszik, vagy nem tetszik Isten nem személyválogató!

A kereszténység egyetlen egy szó: SZERETET.

„Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek; a mint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást.
Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok”
(Jn.13:34-35)

„Jézus pedig felele néki: Minden parancsolatok között az első: Halljad Izráel: Az Úr, a mi Istenünk egy Úr.

Szeressed azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, és teljes elmédből és teljes erődből.

Ez az első parancsolat.

A második pedig hasonlatos ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. Nincs más ezeknél nagyobb parancsolat.

Akkor monda néki az írástudó: Jól van, Mester, igazán mondád, hogy egy Isten van, és nincsen kívülle más.

És szeretni őt teljes szívből, teljes elméből, teljes lélekből és teljes erőből, és szeretni embernek felebarátját, mint önmagát, többet ér minden égőáldozatnál és véres áldozatnál.”

(Mk.12:29-33)

Jézus szavairól így tesz tanulságot a két legfontosabb Evangélium.

Bizonyítsuk most be, hogy ez a két alpontra (Isten szeretete és embertársaink szeretete) bontható egyszavas törvény maga a kereszténység, más szóval, hogy a szeretet a kereszténység szükséges és elégséges feltétele.

Márk Evangéliumának „hosszabbik” befejezésében, mely valószínű csak utólagos betoldás ezt találjuk:

„És monda nékik: Elmenvén e széles világra, hirdessétek az evangéliomot minden teremtésnek. A ki hiszen és megkeresztelkedik, idvezül; a ki pedig nem hiszen, elkárhozik.”
(Mk.16:15-16)

Na tessék, máris két újabb fogalom, a hit és a keresztség, mely szükséges az üdvözüléshez mondhatod. De szerintem ez nem így van. Mivel az elkárhozik fogalom előtt, a keresztekedés nem ismétlődik meg, kiindulhatunk abból, hogy ezen inkább csak szimbolikus cselekedet elmaradása nem sorsdöntő.

A hit ugyan a fenti ige értelmében sordöntőnek tűnhet, de vajon az-e?
Én ugyan hihetek egy teremtő Isten létébe, de ugyanakkor gyűlölködtem azt, mert pl. engem nem milliomosnak teremtett. Ekkor is üdvözülnék? Kétkedem. Más megközelítésből, ha nem hinnék Istenbe, szerethetném azt? Nem! A hit visszavezet Isten szeretetéhez. Az meg már természetes, hogy ha valóban szeretem felebarátom, akkor küzdenem kell, hogy felebarátom is részese legyen az üdvösségnek. Hirdetnem kell tehát az ígét minden teremtsnek!

A Szeretett Tanítvány evangéliumában és első levelében a szeretetet magyarázó gyönyörű igéket találunk:

„És a miképen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképen kell az ember Fiának felemeltetnie.
Hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.
Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.
Mert nem azért küldte az Isten az ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassék a világ általa.
A ki hiszen ő benne, el nem kárhozik; a ki pedig nem hisz, immár elkárhozott, mivelhogy nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében.
Ez pedig a kárhoztatás, hogy a világosság e világra jött, és az emberek inkább szerették a sötétséget, mint a világosságot; mert az ő cselekedeteik gonoszak valának.
Mert minden, a ki hamisan cselekszik, gyűlöli a világosságot és nem megy a világosságra, hogy az ő cselekedeteit fel ne fedessenek;
A ki pedig az igazságot cselekszi, az a világosságra megy, hogy az ő cselekedetei nyilvánvalókká legyenek, hogy Isten szerint való cselekedetek.”
(Jn.3:14-21)

„Szeretteim, szeressük egymást: mert a szeretet az Istentől van; és mindaz, a ki szeret, az Istentől született, és ismeri az Istent.
A ki nem szeret, nem ismerte meg az Istent; mert az Isten szeretet.
Az által lett nyilvánvalóvá az Isten szeretete bennünk, hogy az ő egyszülött Fiát elküldte az Isten e világra, hogy éljünk általa.
Nem abban van a szeretet, hogy mi szerettük az Istent, hanem hogy ő szeretett minket, és elküldte az ő Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért.
Szeretteim, ha így szeretett minket az Isten, nekünk is szeretnünk kell egymást..
Az Istent soha senki nem látta: Ha szeretjük egymást, az Isten bennünk marad, és az ő szeretete teljessé lett bennünk:
Erről ismerjük meg, hogy benne maradunk és ő mibennünk; mert a maga Lelkéből adott minékünk.
És mi láttuk és bizonyosságot teszünk, hogy az Atya elküldte a Fiút a világ üdvözítőjéül.
A ki vallja, hogy Jézus az Istennek Fia, az Isten megmarad abban, és ő is az Istenben.
És mi megismertük és elhittük az Istennek irántunk való szeretetét. Az Isten szeretet; és a ki a szeretetben marad, az Istenben marad, és az Isten is ő benne.
Azzal lesz teljessé a szeretet közöttünk, hogy bizodalunk van az ítélet napjához, mert a mint ő van, úgy vagyunk mi is e világban.
A szeretetben nincsen félelem; sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet, mert a félelem gyötrellemmel jár: a ki pedig fél, nem lett teljessé a szeretetben.
Mi szeressük őt; mert ő előbb szeretett minket!
Ha azt mondja valaki, hogy: Szeretem az Istent, és gyűlöli a maga atyjafiát, hazug az: mert a ki nem szereti a maga atyjafiát, a kit lát, hogyan szeretheti az Istent, a kit nem lát?

Az a parancsolatunk is van ő tőle, hogy a ki szereti az Istent, szeresse a maga atyjafiát is.”
(1.Jn.4:7-21)

Távol áll tőlem Pál túlzott felértékelése, de első korithusi levele arról tesz tanulságot, hogy a szeretet fogalmát igenis megértette:

„Ha embereknek vagy angyaloknak nyelvén szólok is, szeretet pedig nincsen én bennem, olyanná lettem, mint a zengő ércz vagy pengő czimbalom.
És ha jövődőt tudok is mondani, és minden titkot és minden tudományt ismerek is; és ha egész hitem van is, úgyannyira, hogy hegyeket mozdíthatok ki helyökről, szeretet pedig nincsen én bennem, semmi vagyok.
És ha vagyonomat mind felétehem is, és ha testemet tűzre adom is, szeretet pedig nincsen én bennem, semmi hasznom abból.
A szeretet hosszútűrő, kegyes; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel.
Nem cselekszik éktelenül, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt,
Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal;
Mindent elfedez, mindent hiszen, mindent remél, mindent eltűr.
A szeretet soha el nem fogy: de legyenek bár jövődömondások, eltöröltetnek; vagy akár nyelvek, megszűnnek; vagy akár ismeret, eltöröltetik.
Mert rész szerint van bennünk az ismeret, rész szerint a prófétálás:
De mikor eljő a teljesség, a rész szerint való eltöröltetik.
Mikor gyermek valék, úgy szóltam, mint gyermek, úgy gondolkodtam, mint gyermek, úgy értettem, mint gyermek: minekutána pedig férfiuvá lettem, elhagytam a gyermekhez illő dolgokat.
Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most rész szerint van bennem az ismeret, akkor pedig úgy ismerek majd, a mint én is megismertettem.
Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, e három; ezek között pedig legnagyobb a szeretet.”
(1.Kor.13:1-13)

„Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek; mert a ki szereti a felebarátját, a törvényt betöltötte.
Mert ez: Ne paráználkodjál, ne ölj, ne orozz, hamis tanubizonytságot ne szólj, ne kívánj, és ha valamely más parancsolat van, ebben az ígében foglaltatik egybe: Szeressed felebarátodat mint temagadat.
A szeretet nem illeti gonosszal a felebarátot. Annakokáért a törvénynek betöltése a szeretet.
Ezt pedig cselekedjétek, tudván az időt, hogy ideje már, hogy az álomból felszerkenjünk; mert most közelebb van hozzánk az idvesség, mint a mikor hívökké lettünk.
Az éjszaka elmúlt, a nap pedig elközelgett; vessük el azért a sötétségnek cselekedeteit, és öltözzük fel a világosság fegyvereit.
1Mint nappal, ékesen járjunk, nem dobzódásokban és részegségekben, nem bujálkodásokban és feslettségekben, nem versengésben és írgységben:
Hanem öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust, és a testet ne tápláljátok a kívánságokra.”
(Roma.13:8-14)

Számos újtestamentumi ige hívja fel rá figyelmünk, hogy bár a szeretetett mi parancsként kaptuk, de annak betartását Isten azáltal megkönnyítette, hogy Ő előbb szeretett minket.

Nagyon fájó látni, hogy az egyszerűbbé és könnyebbé már nem tehető üdvösséget mily kevesen akarják elfogadni!

Foglaljuk tehát össze, miről is beszélünk. A „Szeretett tanítvány” evangéliuma alapján az Atya elküldi egyszülött fiát, Jézust az emberekhez, hogy mint küldött adja át az

embereknek az ígét. Az ige, az Atya üzenete az embernek és a szeretet és hitnek fentebb leírt formáját tartalmazza. Leegyszerűsítve tehát, nem más, mint a szeretet parancs.

A kereszténység nem egy vallás (Részletesebben a következő részben.) A kereszténység az ige, a szeretett parancsolat s kereszténynek azt nevezhetjük, aki tudatosan elfogadta, és élete fő vezérfonalává teszi azt.

Mi nem a kereszténység!

Már említettem, hogy a kereszténység nem egy vallás. Számtalan írást olvastam, melyben kihangsúlyozzák: Jézus nem egy vallásalapító. Vallásalapítónak Pált tekintik. Igazuk van, bár ők egy teljesen más következtetés vonnak le belőle, mint én.

Igen, Pál a püspöki és előjárói struktúrák kiépítésével, a kereszténység elvállalásának alapjait letette, de a pontot az i-re Nagy Konstantin császár, és a niceai zsinat teszi rá. Amit így létrehoztak: a keresztény vallásnak semmi köze nincs a kereszténységhez.

Kicsit leegyszerűsítve, hétköznapiasan vallás alatt azonos hitvallást való emberek halmazát, azok templomait és szent könyvét értjük.

Vegyük akkor sorra a hitvallomást, a templom és a szentírás alapján, miért nem kereszténység a keresztény vallás.

A niceai zsinaton fogalmazzák meg, a mind a mai napig sok keresztény vallás által elfogadott hitvallomást a „Hiszek egy”-t. Bár a benne foglaltak több mint 90 %-a elfogadható (magam részéről csak a poklokra való alászállást nem látom az Újtestamentumban kelően igazoltnak) nem kerülheti el figyelmem, hogy pont a lényeg: a szeretetet, felejtették ki belőle.

A templomok kritikáját már Lukács Apostolok cselekedetében megkapjuk:

"De ama Magasságos nem kézzel csinált templomokban lakik,"
(ApCs.7:48)

mondja István a vértanú. Pál is megerősíti ezt:

„Az Isten, a ki teremtette a világot és mindazt, a mi abban van, mivelhogy ő mennynek és földnek ura, kézzel csinált templomokban nem lakik.”
(ApCs.17:24)

Bár nem lakik, de a templomlátogatókat megnyugtatom: Isten mindenhol, így a templomban is, jelen van.

De sokkal jobban megtaláld Őt a természetben. Annak csodás szépsége is hirdeti azt a szeretetet, mellyel Isten egy paradicsomi környezetbe helyezi be az embert.

„És hogy gyermekégedtől fogva tudod a szent írásokat, melyek téged bölcsé tehetnek az idvességre a Krisztus Jézusban való hit által.
A teljes írás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, a fedésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre,”
(2.Tim.3:15-16)

Írja Pál Timótheusnak valamikor 60 körül. Hogy csak az Ótestamentumra gondolhat, az nyilvánvaló, de ne feledjük az Ótestamentumi kánont is csak kb. 30 évvel később Jamniában fogadják el. Az Ószövetség kritikája viszont Jézustól ered:

„Tudakozzátok az írásokat, mert azt hiszitek, hogy azokban van a ti örök életetek; és ezek azok, a melyek bizonyosságot tesznek rólam; És nem akartok hozzám jöni, hogy életetek legyen!”
(Jn.5:39-40)

Az Ószövetség tehát nem a mi örök életünk, s Jézust sem találjuk meg benne!

Jézus soha nem szólított fel senkit, hogy bármit is leírjon.

Az Újtestamentum 27 könyve nem más, mint olyanok bizonyágtétele, akik látták és hallották Őt, vagy akik ismertek ilyeneket. Ismereteink felbecsülhetetlen értékű forrásai ezek, de akkor is csak gyarló emberek írásai, ha érezzük benne a Szentlélek munkáját. Hiba, és érdekmentességet ugyan úgy nem tulajdoníthatunk neki, mint ahogyan a katolikus pápa csalhatatlansága sem elfogadható!

A kereszténység nem egy egyház! Az általunk ismert Máté Evangéliuma ugyan Jézus szájába adja:

„De én is mondom néked, hogy te Péter vagy, és ezen a kősziklán építem fel az én anyaszentegyházamat, és a pokol kapui sem vesznek rajta diadalmat.”
(Mt.16:18)

de, mert sehol máshol nem használja e szót, féltő, hogy ezek sem Jézus szavai.

Más a helyzet a gyülekezet fogalmával. Bár Jézus soha sehol nem szólít fel s nem biztat gyülekezésre, de olyan igék, mint:

„Mert a hol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.”
(Mt.18:20)

„És minekutána a kenyeret vette, hálákat adván megszegé, és adá nékik, mondván: Ez az én testem, mely ti éretetek adatik: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.”
(Lk.22:19)

létjogosultságot adnak neki.

Senki azért titeket meg ne ítéljen evésért, vagy ivásért, avagy ünnep, vagy újhold, vagy szombat dolgában:
Melyek csak árnyékai a következő dolgoknak, de a valóság a Krisztusé.
(Kol.2:16-17)

Nem tagadom ezek egyik kedvenc igéim.

S igen a kereszténység nem a szombat imádata, nem a nyelveken szólás illúziója, nem a böjt, nem a testnek sanyargatása, nem a cölibátus.

Nem folytatom. Az emberi elme vagy a Sátán félrevezetésének nincsenek korlátjai.

„Mert az Isten parancsolatját elhagyva, az emberek rendelését tartjátok meg, korsóknak és poharaknak mosását; és sok egyéb efféléket is cselekesztek.

Az Isten parancsolatját szépen félre teszitek, azért, hogy a magatok rendelését tartsátok meg.”
(Mk.7:8-9)

„Eltörölvén az Isten beszédét a ti rendeléseetekkel, a melyet rendeltetek; és sok effélét is
cselekesztek.” (Mk.7:13)

Ezen igéket ugyan Jézus a farizeusoknak mondta, de nem érezzük-e a napi aktualitását?

Záró gondolatok.

Zárnám írásom a szeretett törvény betartásának kérésével. Ahelyett, hogy a fától ne látnánk az erdőt, maradjunk egyszerűek.

Tudom nem könnyű e törvény betartása. A magam tapasztalata alapján, az Atya, szeretete nem okoz gondot, de embertársaim tudnak elegendő fejfájást okozni ahhoz, hogy szeretetükre nincs mindig erőm.

(Las Vegas, 2019.08.02)